

การพัฒนาแนวทางในการตรวจคัดกรองผู้ป่วยทางทันตกรรมจัดฟัน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย

วิกรานต์ แสงอุบล

ทันตแพทย์ โรงพยาบาลไชยวาน
อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี

อังคณา เลี่ยมมนตรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาทันตกรรมป้องกัน
คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สุภาณี สุนทรโธณะกุล

รองศาสตราจารย์ ภาควิชาทันตกรรมป้องกัน
คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ติดต่อเกี่ยวกับบทความ:

ทันตแพทย์วิกรานต์ แสงอุบล

ภาควิชาทันตกรรมป้องกัน

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90112

โทรศัพท์/โทรสาร: 074-429875

E-mail: quardcam@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการคัดกรองผู้ป่วยที่สมควรเริ่มได้รับการแก้ไขปัญหาการสบฟันที่ผิดปกติในช่วงระยะเวลาของการพัฒนาการสบฟันที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางทันตกรรมจัดฟันโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ทำการส่งแบบสอบถามไปยังผู้เชี่ยวชาญทันตกรรมจัดฟัน จำนวน 23 คน รวบรวมผลจากแบบสอบถามรอบที่ 1 และนำเสนอในแบบสอบถามรอบที่ 2 ส่งผลให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมโดยส่งแบบสอบถามจนกว่าจะได้ผลสรุปของกลุ่มในแต่ละประเด็น (ความเห็นตรงกันมากกว่าร้อยละ 55.0) ผลการศึกษาพบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่แนะนำว่าในชุดฟันน้ำนมควรให้การรักษาเฉพาะ การสูญเสียฟันหลังน้ำนม การสบเหลื่อมในแนวตั้งแบบสมมาตรที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ ขากรรไกรล่างผิดตำแหน่งเนื่องจากการสบฟันก่อบาดเจ็บและนิสัยดูดนิ้ว ส่วนในชุดฟันผสมระยะแรกควรเริ่มให้การรักษากการสบฟันผิดปกติทั้งหมดยกเว้นฟันหน้าบนและล่างซ้อนและฟันหน้าบนห่างซึ่งควรให้การรักษาในชุดฟันผสมระยะสุดท้ายและชุดฟันแท้สำหรับชุดฟันผสมระยะสุดท้ายและชุดฟันแท้ควรให้การรักษากการสบฟันผิดปกติทั้งหมดยกเว้นภาวะยืมเห็นเหงือก ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คือการให้การรักษาทันตกรรมจัดฟันควรขึ้นกับความต้องการและความร่วมมือของผู้ป่วย ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า ไม่ควรให้การรักษาทันตกรรมจัดฟันในชุดฟันน้ำนมยกเว้นในกรณีที่การสบฟันผิดปกติทำให้เกิดการบาดเจ็บหรือทำให้ปัญหานั้นมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นการสบฟันผิดปกติในชุดฟันผสมระยะแรกที่ไม่ทำให้ความรุนแรงเพิ่มขึ้นควรรอให้การรักษานในระยะฟันชุดผสมระยะสุดท้าย ซึ่งควรมีการศึกษาต่อไปในอนาคตเกี่ยวกับการใช้งานแนวทางในการตรวจคัดกรองที่พัฒนาแล้วต่อไป

บทนำ

ปัจจุบันยังไม่มีแนวทางในการตรวจคัดกรองเพื่อการรักษาและส่งต่อผู้ป่วยทางทันตกรรมจัดฟันที่ชัดเจนทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ¹ มีเพียงดัชนีทางทันตกรรมจัดฟันเพื่อใช้จัดกลุ่มการสบฟันที่ผิดปกติตามระดับของความจำเป็นในการรักษาทันตกรรมจัดฟันเท่านั้น แต่การใช้ดัชนีทางทันตกรรมจัดฟันในการประเมินการสบฟันผิดปกติเพื่อการส่งต่อโดยทันตแพทย์ทั่วไปนั้นยากที่จะปฏิบัติ เนื่องจากดัชนีทางทันตกรรมจัดฟันมีรายละเอียดมากและผู้ใช้จำเป็นต้องฝึกฝนเพื่อให้เกิดความตรง (validity) และความน่าเชื่อถือ (reliability)² นอกจากนี้ ดัชนีทางทันตกรรมจัดฟันส่วนใหญ่ยังใช้กับฟันชุดผสมระยะสุดท้ายและชุดฟันแท้

Original Article

The Development of Guidelines for Screening A Patient for Orthodontic Treatment Using The Delphi Technique

Wikran Sang-ubol

Dentist
Chaiwan hospital
Ampher Chaiwan, Udonthani

Angkana Thearmontree

Assistant Professor
Department of Preventive Dentistry
Faculty of Dentistry,
Prince of Songkla University

Supanee Suntornlohanakul

Associate Professor
Department of Preventive Dentistry
Faculty of Dentistry,
Prince of Songkla University

Correspondence to:

Wikran Sang-ubol
Dentist
Department of Preventive Dentistry
Faculty of Dentistry,
Prince of Songkla University
Hat Yai, Songkhla 90112
Tel/Fax: 074-429875
E-mail: quardcam@ hotmail.com

Abstract

The aim of this study was to develop an orthodontic screening guideline for different dentition stages using Delphi technique. A questionnaire regarding the appropriateness of orthodontic treatment for different problems in various dentition stages were sent to 23 orthodontic experts throughout Thailand for several rounds. The level of agreements from the previous round were analyzed and presented in the subsequent round. The procedure was repeated until the agreement of each item reached 55% or more. According to the experts, the conditions that should be treated in primary dentition were early loss of posterior primary tooth/teeth, complete overbite causing palatal trauma, functional shift from occlusal interference and non-nutritive sucking. Early mixed dentition was an appropriate stage to treat all types of malocclusion except for anterior crowding and median diastema which should be postponed to a later stage. Lastly, except for gummy smile, all problems should be treated in late mixed and permanent dentition. Patient's perceived need and cooperation were important additional treatment timing considerations. In conclusion, Thai orthodontic experts agreed that treatment should not be performed in primary dentition except for conditions that may cause injuries or increase the severity of the malocclusion. In early mixed dentition, treatment of conditions that may not increase the severity of the malocclusion could be postponed to the late mixed dentition stage. Further studies should be focused on the application of the guideline.

Key words: Delphi technique; mixed dentition; Orthodontics; permanent dentition; primary dentition; screening guideline